

Wystawa „Wykończone tkaniny” prezentuje proces technologiczny wykończenia właściwego tkanin, prowadzonego w Zakładach Lniarskich w Żyrardowie od lat 70. XX wieku do czasu zlikwidowania fabryki w 1999 roku. Na wystawie zostały zaprezentowane eksponaty służące w ostatnim etapie wykończenia, zwanym wykończaniem końcowym, w tym przede wszystkim wielkogabarytowe maszyny przemysłowe: suszarka-stabilizerka ramowa, kalander, sanforyzarka, a także przeglądarki tkanin, rolowaczka oraz maszynki do zszywania sztuk tkaniny. Maszyny imitują urządzenia gotowe do uruchomienia produkcji ze względu na odpowiednie nałożenie tkaniny lnianej. Natomiast fragmenty wewnątrz jednej z nich, tj. suszarki-stabilizerki ramowej, zostały podświetlone, co umożliwi zajrzenie do środka maszyny i obejrzenie licznych elementów składających się na wnętrze urządzenia.

Wystawę wzbogacają plansze informacyjne z opisem procesów produkcji, budowy i zasad działania maszyn. Ponadto w przestrzeń wystawy wkomponowano strefę wspomnieniową, w której można wysłuchać wspomnień dawnych pracowników oddziału Wykończalni żyrardowskiej fabryki, a także strefę audio, w której można wysłuchać tekstów merytorycznych związanych z wystawą.

PRZEWODNIK DLA NIEWIDOMYCH I NIEDOWIDZĄCYCH

Jeżeli zwiedzasz wystawę z osobą niewidomą lub niedowidzącą, wypożycz u pracownika Muzeum bezpłatny przewodnik wydrukowany w czarnodruku i języku Braille'a.

Zwiedzanie wystawy

poniedziałek:
nieczynne

wtorek – piątek:
10:00 – 15:00

sobota – niedziela:
kwiecień–październik

11:00 – 18:00

listopad–marzec

nieczynne

**Zwiedzanie z przewodnikiem wymaga
wcześniejszego kontaktu telefonicznego**

MUZEUM LNIARSTWA
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

Muzeum Lniarstwa
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

ul. Dittricha 18, 96-300 Żyrardów
tel. 793 134 703

e-mail: rezerwacje@muzeumlniarstwa.pl

www.muzeumlniarstwa.pl

FB/MuzeumLniarstwaŻyrardow

Wystawa została dofinansowana
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

WYSTAWA

WYKOŃCZONE TKANINY

MUZEUM LNIARSTWA
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

PRZEWODNIK PO WYSTAWIE

WYKOŃCZONE TKANINY

Poznaj najważniejsze strefy wystawy

WSTĘP

Zapoznaj się z opisem wystawy i rozpocznij zwiedzanie wg kolejności stosowanych procesów technologicznych produkcji wykończania tkanin.

Proces 1. Apretowanie

Apretowanie polegało na napawaniu tkanin środkami uszlachetniającymi. Proces prowadzono na urządzeniu zwanym napawarką lub fulardem. Środki chemiczne przygotowywano w zbiornikach wyposażonych w mieszałda, które umieszczano na specjalnych podestach. W procesie apretowania wykorzystywano również wagi, na których ważono środki do przygotowania apretur.

Proces 2. Suszenie i ramowanie

Proces prowadzony na urządzeniu zwanym suszarką-stabilizerką ramową polegał na usunięciu nadmiaru wilgoci z tkaniny. Zaprezentowana na wystawie maszyna połączona jest razem z fulardem, tworząc zespół napawająco-suszący.

Proces 3. Gładzenie

W procesie gładzenia nadawano tkaninie gładkość i połysk stosując urządzenie zwane gładziarką (inaczej kalandrem). Efekt uzyskiwano poprzez chwilowy, silny nacisk powierzchniowy na tkaninę obracających się wałków gładziarki.

Proces 4. Sanforyzacja

Metoda chemiczno-mechanicznej obróbki końcowej tkanin miała na celu usunięcie naprężeń występujących w tkaninie oraz jej stabilizację. Proces prowadzono na urządzeniu zwanym sanforyzarką. Dzięki niemu, używane powszechnie wyroby lniane nie kurczyły się w praniu.

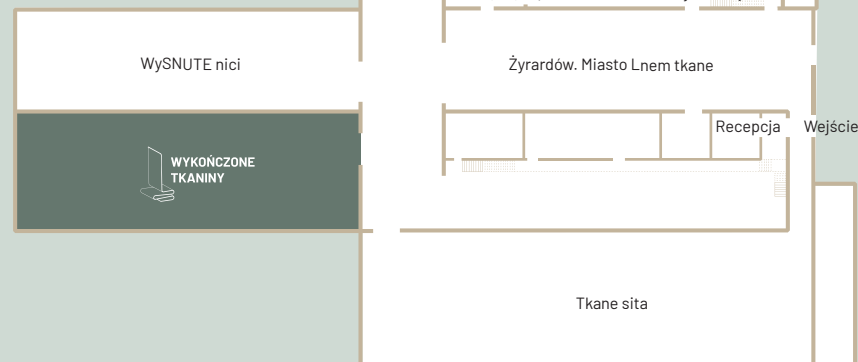
Proces 5. Kontrolowanie jakości tkanin

Na urządzeniach zwanych przeglądarkami oraz rolowaczce dokonywano przeglądu, mierzenia, składania i klasyfikacji tkanin. Sklasyfikowaną tkaninę zaliczano do odpowiedniego gatunku handlowego: gatunek I, II, III lub brak gatunku.

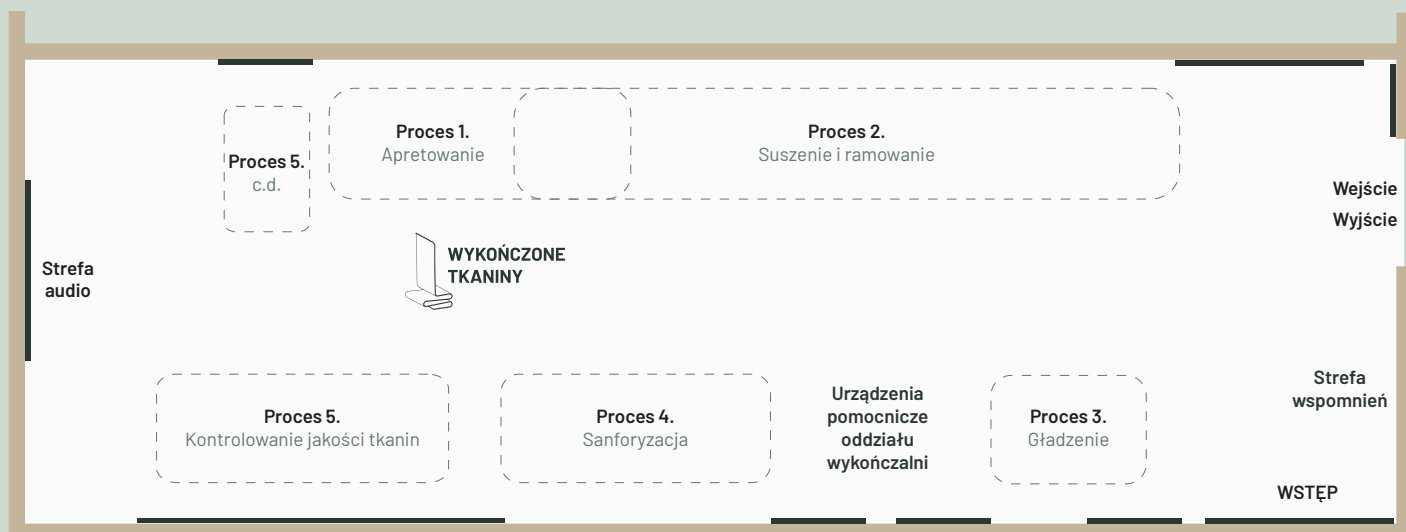
Lokalizacja wystawy na terenie Muzeum Lniarstwa

Kolejność zwiedzania wystaw

1. Żyrardów. Miasto Lnen tkane
2. WYSNUTE nici
3. Nić łącząca przeszłość z teraźniejszością
4. Wykończone tkaniny
5. Tkane sita

Zwiedzanie wystawy „Wykończone Tkaniny”

— - plansze informujące o procesach produkcji, przedstawiające budowę i schematy maszyn.

Urządzenia pomocnicze oddziału Wykończalni

Maszynki do zszywania sztuk tkanin służyły do zszywania sztuk tkanin w jeden długi pas tkaniny. Wózki transportowe służyły do dostarczania oraz odbierania tkanin między kolejnymi procesami obróbki.

Strefa wspomnień

Usiądź wygodnie, podnieś słuchawkę aparatu telefonicznego i wysłuchaj wspomnień pracowników oddziału Wykończalni.

Strefa audio

Podnieś słuchawkę aparatu telefonicznego i odsłuchaj nagrania procesów produkcji oraz maszyn wykorzystywanych na oddziale Wykończalni.

Dziękujemy za odwiedzenie wystawy!